

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Na ślepych torze

(g). Po serii efektownych sukcesów pierwszego tygodnia wojny, operacje włoskie na froncie abisyńskim uległy wyraźnemu osłabieniu. Czy przyczyną tego są kontrataki Abisyńczyków lub przynajmniej większe niż przypuszczano trudności ofensywy włoskiej? Czy też zahamowanie ofensywy wywołała potrzeba należytego przygotowania jej następnego etapu? A może wreszcie chodzi o umożliwienie polubownego wyrozwiania zdań między Rzymem a Londynem?

Każde z tych przypuszczeń ma swoje racje i nie jest zresztą wykluczone, że poczęści wszystkie trzy są słuszne. W każdym razie zaczęło znowu mówić o możliwości kompromisowego zakończenia wojny, a premier francuski rozwija znowu bardzo energiczną akcję w tym kierunku.

Czy mu się uda to niezwykle trudne zadanie? Optymistów jest obecnie bardzo już niewielu. Równocześnie zaś z pojednawczymi próbami p. Laval, Anglia coraz mocniej naciska na Francję o zgodę na udział w blokadzie morskiej Włoch, w przeciwnym razie ze wzrastającą stanowczością (ostatnio w mowie sir Austina Chamberlaina) grozić nawet anulowaniem Locarna.

Nie należy tych oświadczeń brać zbyt tragicznie, ale nie można ich również lekceważyć. Zanim stanie się aktualną sprawa blokady, musiano by wprawdzie wycofać cały szereg sankcji pośrednich, a zatem po zakazaniu wywozu broni do Włoch i ustaleniu sankcji finansowych — sięgnięciu do sankcji gospodarczych, w obrębie których możliwy jest cały szereg etapów pośrednich. Z drugiej strony jednak trzeba sobie zdawać sprawę z nastrojów angielskich.

Rząd p. Baldwin'a zdecydował się przyspieszyć o rok nowe wybory, tak że mają się one odbyć już za półtora miesiąca. W kampanji wyborczej głównym atutem w ręku rządu będzie powołanie się na konieczność obrony autorytetu Ligi Narodów — hasło najpopularniejsze obecnie w Anglii i przez wszystkich jednakoż uznawane. Rzecz oczywista, że w takiej sytuacji na żadne kompromisy poza Ligą nie może się Anglia zgodzić.

Ala nie wydaje się również prawdopodobne, aby już teraz zaczęła działania zbyt daleko idące, a do takich niewątpliwie należałaby blokada, grożąca komplikacjami, których w każdym razie należałoby w okresie wyborczym unikać.

Toteż sytuacja obecna da się porównać do ślepych torów. Dopiero po wyborach, gdy rząd londyński będzie miał rozwiązane ręce, można oczekiwać definitywnego wyjaśnienia się sytuacji i dopiero wtedy możnaby mówić o układach i ewentualnym kompromisie. Ile się jednak rzeczy jeszcze do tego czasu zmieni?

P. premier na Zamku

P. Prezydent Rzeczypospolitej Przyjął w dniu wczorajszym na dłuższej audyencji p. premiera Marijana Zyndram - Kościółkowskiego.

Wojna święta w Abisynji po zajęciu Aksum

Podajemy biuletyn sytuacyjny oparty na najnowszych doniesieniach korespondentów własnych i depeszach urzędowych:

Front północny: zajęcie Aksum uzupełniło linię frontu włoskiego, która będzie podstawą nowej ofensywy z chwilą przybycia na front marsz. Badoglio. Tymczasem zaś oddziały włoskie posuwają się naprzód, nie spotykając żadnego poważnego oporu. **Centrum** (gen. Maravigna) zajmuje Adigrat — Adug — Aksum, lewe skrzydło (gen. Santini) zbliżyło się do Magalle, dzięki zdradzie rasa Gugsu. **Prawe skrzydło** na trudniejsze zadanie, wobec ataku Abisyńczyków na granicę Erytrei. Zdaje się jednak, że osiągnięte tutaj pewne sukcesy abisyńskie będą zniweczone przez wybuch buntu w prowincji Godzam, w okolicach jeziora Tsana.

Taktyka abisyńska polega w dalszym ciągu na unikaniu decydujących bitew. Cesarz — jak twierdzą w Addis Abebie — jest zdania, iż nie należy wszczynać bitwy z Włochami dopóki wojska włoskie nie znajdą się zdaleka od

swej bazy operacyjnej i nie zacząć odczuwać trudności komunikacyjnych. Mimo to, armia rasa Sejuma zajmująca linię Makalle — Gondar, będzie usiłować utrzymać tę linię, a nawet posunąć się naprzód i odebrać Włochom pewne zajęte przez nich punkty.

Front południowy: na froncie południowym samoloty włoskie w dalszym ciągu prowadzą akcję bombardowania, wyrządzając dotkliwe straty oddziałom abisyńskim. Ważny punkt strategiczny, Gorragei, będzie lada dzień zajęty przez Włochów. W Addis Abebie zaprzeczają kategorycznie jakoby cesarz wydał rozkaz ofensywy generalnej na froncie Ogadenu.

Front wschodni: na froncie wschodnim potwierdza się wiadomość o odcięciu przez Abisyńczyków od podstawy operacyjnej kilkutyśięcnej kolumny włoskiej. Prawdopodobnie wynikało to wskutek szybkiego posuwania się Włochów. Dowództwo włoskie zarządziło, ażeby samoloty utrzymywały kontakt z odciętą kolumną dowołując jej żywność.

FRONT PÓŁNOCNY

Olbrzymie zapasy żywności znaleźli Włosi w Aksum

RZYM, 16.10. — W ciągu dnia wczorajszego do Aksum wkroczyły liczne oddziały włoskie. Przednie strażnice wojsk włoskich znajdują się w odległości 6 km. na zachód i 3 km. na południe od Aksum.

„Giornale d'Italia” informuje, że w Aksum, wedle podania koptyjskiego, przechowywane są w katedrze autentyczne tablice Mojżeszowe z 10-gim przykazaniem. Zajęcie tego miasta nastąpiło bezpośrednio po akcji poddania się, do konanym wczoraj wobec gen. de

Bono przez abuna (biskupa) Teophila, oraz przez miejscowego dedzaka (wojskowego dowódcę miasta).

Jeszcze przed zdobyciem Adugi przez wojska włoskie, ludność wysłała posłów do gen. Maravigna, zapewniając go o swej wierności wobec Włoch, wczoraj zaś członkowie miejscowej kapituły udali się do Adugi, by złożyć hołd gen. de Bono.

Wojska włoskie ze względu na znaczenie religijne miasta Aksum

Uposażenie pracowników samorządowych według nowego projektu ustawy

Opracowany został projekt ustawy o uposażeniu pracowników samorządowych. Projekt postanawia, iż uposażenie funkcjonariusza samorządowego składa się z płacy zasadniczej, dodatku funkcyjnego i dodatku rodzinnego. Do datku funkcyjnego można otrzymać tylko jeden, przyczem władze nadzorcze mogą czasowo cofnąć lub obniżyć dodatki funkcyjne, gdy będzie tego wymagał stan finansowy danego związku samorządowego. Dodatek rodzinny otrzymują pracownicy samorządowi, pobierający płacę zasadniczą od 15 do 4 kategorii, w wysokości 25 zł. miesięcznie, gdy mają na utrzymaniu do 2 członków rodziny o-

raz w wysokości 40 zł., gdy utrzymują ponad 2 członków rodziny.

Płace pracowników samorządowych mają być normowane według 15 kategorii służbowych. W kategoriach od 15 do 12 włącznie uposażenie wynosi od 60 — 120 złotych miesięcznie, przyczem kategorie te pozbawione są prawa do dodatku funkcyjnego. W kategoriach od 11 do 1 płaca zasadnicza wynosi od 140 — 1000 złotych a dodatek funkcyjny od 20 — 800 złotych miesięcznie. Najwyższe uposażenie pracownika samorządowego wyniesie 1800 złotych miesięcznie i to tylko w samorządzie m. st. Warszawy. W in-

nych miastach stosowanie 1 kategorii plac jest niedozwolone.

W miastach powyżej 300 tysięcy mieszkańców może być stosowana jako najwyższa dopuszczalna grupa plac kategoria druga (750 zł. płacy i 500 zł. dodatku funkcyjnego). W miastach od 150 do 300 tys. mieszkańców dopuszczalna jest jako najwyższa trzecia kategoria (600 zł. płacy i 300 zł. dodatku funkcyjnego), w miastach od 100 do 150 tys. mieszkańców oraz w Gdyni kategoria czwarta (500 zł. płacy i 200 zł. dodatku funkcyjnego), w miastach od 50 do 100 tys. mieszkańców kategoria piąta (450 zł. płacy i 100 zł. dodatku funkcyjnego), w miastach od 25 do 50 tysięcy mieszkańców kategoria szósta (400 zł. płacy i 75 zł. dodatku funkcyjnego), w miastach od 10 do 25 tys. mieszkańców kategoria siódma (290 zł. płacy i 40 zł. dodatku funkcyjnego), w miastach od 5 do 10 tys. mieszkańców kategoria dziewiąta (220 zł. płacy i 30 zł. dodatku funkcyjnego) a w miastach do 5 tys. mieszkańców kategoria dziesiąta (170 zł. płacy i 20 zł. dodatku funkcyjnego).

Pracownikom samorządowym przysługuje prawo do jednego tylko uposażenia jako wynagrodzenia za ogół pełnionych czynności. Dodatkowe wynagrodzenia za dodatkowe funkcje, spełniane w zakładach lub przedsiębiorstwach samorządowych, są wykluczone.

Projekt ustawy przewiduje szeregowanie pracowników samorządowych do nowych kategorii plac, przyczem pracownicy narażeni z tego powodu na straty w wysokości 15 — 20 proc., otrzymają mają dodatek wyrównawczy. Dodatek ten wypłacany będzie tylko tym pracownikom, których uposażenie w dniu wejścia w życie nowej ustawy nie będzie przekraczać 400 złotych miesięcznie.

Termin sesji nadzwyczajnej jeszcze nieustalony

Termin zwołania nadzwyczajnej sesji Sejmu i Senatu nie został jeszcze wczoraj ustalony i załóżmy jest od ukończenia prac nad planem gospodarczym rządu. Narady nad temi zagadnieniami trwają niemal bez przerwy i odbywają się codzienne posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Ministrów.

Niemieccy profesorowie zjeżdżają do Polski

W b. r. akademickim zwiedzą Polskę, celem wygłoszenia odczytów na wyższych uczelniach szeregu profesorów niemieckich. Ostatnio bawił w Warszawie, znany niemiecki archeolog, prof. Gerhard Rodenwald, który wygłosił odczyty o historii sztuki starożytnej na Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego.

Oczekiwane są wizyty specjalistów w innych dziedzinach, m. in. profesorów medycyny i politechniki.

Hr. Vinci pozostaje

LONDYN, 15. 10. (PAT). Reuter donosi z Addis Abeby: Rząd włoski zawiadomił Vinci'ego, że aprobuje jego decyzję o oczekiwaniu na konsula Magalo. Pośle Vinci nie wyjedzie przed końcem tygodnia.

Bunt nad jeziorem Tsana Dezercja w oddziałach Seyuma?

RZYM, 15. 10. (ATE). Dzienniki donoszą z włoskiej kwatery głównej, że w pobliżu jeziora Tsana wśród ludności abisyńskiej wybuchł bunt przeciwko wyznaczonemu przez rząd centralny w Addis Abebie gubernatorowi Rasowi Imru. Ludność prowincji Godjam domaga się przywrócenia władzy poprzedniej Rasy Hailu, który jest teściem zdeponowanego cesarza Lidj Jassu. Przed paru laty Ras Hailu został skazany za pomoc byłemu cesarzowi w uśmierceniu koczowniczej na śmierć za zdradę stanu, ale następnie był ułaskawiony wskutek wstawiennictwa do-

stojników kościelnych. Ras Hailu jest obecnie uwięziony na małej wyspce na jeziorze Suali.

PARYŻ, 16.10. — Komunikat włoski donosi o nowych faktach zgłoszenia uległości ze strony lokalnych przywódców. Niektórzy z nich znajdowali się rzekomo pod rozkazami rasy Seyuma, który według wiadomości ze źródeł włoskich, miał zbiec wgląd kraju.

Wiadomości tej przeczą informacje ze źródeł abisyńskich, stwierdzające, iż ras Seyum nadal kieruje wojskami abisyńskimi na jednym z najważniejszych odcinków frontu północnego.

Kontrofensywa abisyńska Atak na flanki armji włoskiej

PARYŻ, 15. 10. (PAT). „Echo de Paris” donosi z Addis Abeby, iż na wiadomość o zajęciu przez wojska włoskie miasta Aksum, Negus zwrócił się do głowy kościoła abisyńskiego z poleceniem ogłoszenia wojny świętej przeciw Włochom, w celu odebrania tego miasta.

PARYŻ, 16.10. (PAT). Havas donosi z Rzymu: Ras Sejum na czele liczących wojsk znajduje się w rejonie rzeki Gurumgura i przedsięwziął ma większe operacje w prowincji Seire w rejonie na zachód od Aksum, aby zaatakować prawe skrzydło armji włoskiej.

Jednocześnie należy spodziewać

się ofensywy abisyńskiej na lewym skrzydle włoskim. Dedzas Kassa na czele wojsk podąża na północ w kierunku Dessje i Makalle.

Abisyńczycy w Erytrei?

ADDIS ABEBA, 15. 10. (PAT) Armia gen. Hayaleyn przeszła podobno rzekę Mareb i wkroczyła do Erytrei. Na prawym skrzydle frontu północnego Abisyńczycy ponieśli straty wskutek zdrady Gugsy, lecz zato zyskują na lewym skrzydle, posuwając się naprzód. Potwierdzają się wiadomości, że wojska Rasy Ayaleu wtargnęły do Erytrei. Oddziały abisyńskie przejąć miały rzekę Mareb w okręgu Barenton. Wojskom abisyńskim ułatwić mieli pochód dezertery z Erytrei.

RZYM, 15. 10. Radiostacja watykańska donosi z Asmary, że w ciągu ostatnich dni nastąpiły lekkie starcia w okolicy rzeki Setit i miejscowości Om Ager. Po nieudanej próbie przejścia rzeki Setit wielu przywódców abisyńskich poddało się i przeszło na stronę włoską, poddał się m. in. szeik Borbera.

Nowy plan podziału Abisynji Tigre, Harrar i Ogaden dla Włoch

Włochy nie chcą rokować pod groźbą sankcji

LONDYN, 15. 10. (PAT). Wczoraszni dzienniki londyńskie ogłaszają w formie pogłosek nowy plan pokojowy Laval, w którym premier francuski mówił miał wczoraj z nuncjuszem papieskim oraz z ambasadorami włoskim i brytyjskim.

Wedle tych pogłosek Laval ma starać się skłonić Papieża do podjęcia inicjatywy w sprawie zażegnania działań wojennych, poczem nastąpić miałyby konferencja 3-ch mocarstw. Kompromisowy plan premiera Laval'a zawierać ma następujące punkty:

1) Włosi zatrzymają swe wojska na obecnych pozycjach, 2) prowincja Tigre zostanie zamieniona na autonomiczne państwo pod protektorem włoskim, 3) prowincje Harrar i Ogaden zostaną odstąpione Włochom, 4) Włosi zgadzają się na odstąpienie przez Wielką Brytanię Abisynji wolnego portu w Zeila, wzamian za co-

Abisynja odda Włochom strefę kolei, łączącą Erytreę z włoskiem Somali, 5) pozostała część Abisynji poddana zostanie systemowi kontroli międzynarodowej, podobnej do takiej, jaka zalecana była przez komitet pięciu Ligi, z przewagą wpływów włoskich, 6) Włochy zgadzają się na to, że cały układ załatwiony zostanie przez Ligę Narodów.

Sądząc ze stanowiska, jakie rząd brytyjski zmuszony będzie zająć w okresie walki wyborczej, wydaje się niewiarygodnym, by gabinet obecny mógł rozważać zażegnanie konfliktu na wysuniętych powyżej zasadach.

LONDYN, 16.10. (ATE). Dyplomatyczny korespondent „Morning Post” omawia pogłoski o nowych francuskich próbach pośrednictwa. Rząd angielski nie wie o rzekomych pokojowych propozycjach ze strony Mussoliniego.

Stanowisko rządu brytyjskiego, podkreślając w kołach międzynarodowych, nie uległo i nie ulegnie zmianie. Gabinet londyński uważa, że wszelkie rozwiązanie konfliktu włosko - abisyńskiego może nastąpić tylko w ramach Ligi Narodów.

Pozatem koła angielskie sądzą, że działania sankcyj w obecnej chwili nie może być wstrzymane. Sprawa sankcyj posiada charakter zasadniczy, chodzi bowiem o niedopuszczenie do nowych naruszeń paktu Ligi w przyszłości.

PARYŻ, 16.10. Havas donosi z Rzymu: koła oficjalne włoskie zapatrują się na możliwość wszczęcia rokowań dla likwidacji zatargu bez złudzeń. Opinia publiczna włoska nie mogłaby zrozumieć, że wszczynanie rokowań w chwili, gdy postanowiono zastosować sankcje, które uważane tu są za próbę nastraszania Włoch.

Korespondenci wojenni Opuszczają Addis-Abebę

ADDIS ABEBA, 16.10. W tych dniach z polecenia ministra wojny na podwórze honorowym palacu cesarskiego wzniesiony będzie wielki namiot wojenny, w którym zbiorą się dowódcy armji dla pożegnania się z Negusem przed udaniem się na front. Grupa kupców (w większości Arabów) złożyła na rece rządu ofiarę dla polepszenia wikt żołnierzy.

Masowe przybywanie ochotników do Addis Abeby nowych hord szczepów, przybywających z głębi kraju, stwarza poważne zagrożenie. Stolica i jej okolice są już

tak przepełnione wojownikami, że cesarz wyda prawdopodobnie licznym szczepom rozkaz powrotu do ich okręgów. Pomimo nadejścia pewnej ilości materiału wojennego, m. in. kilku tysięcy karabinów przesłanych z Somali brytyjskiego, w Addis Abebie niema tylu broni, by można było obdzierać wszystkich wojowników.

Część korespondentów zagranicznych opuściła Addis Abebę, udając się do Harraru. Dziennikarze doszli do wniosku, że coraz trudniej zdobywają w stolicy informacje